

ДВНЗ «ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені І.Я. ГОРБАЧЕВСЬКОГО МОЗ УКРАЇНИ»

КАФЕДРА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з науково-педагогічної роботи
проф. А.Г. Шульгай
30 серпня 2016 року

РОБОЧА ПРОГРАМА

дисципліна «Українська мова (за професійним спрямуванням)»
галузь знань 22 «Охорона здоров'я»
спеціальність 222 «Медицина»
факультет медичний
другий (магістерський) рівень
навчальний рік 2016-2017

Розробник: к.філол.наук, доц. Юкало В.Я.

Схвалено на засіданні кафедри української мови
29 серпня 2016 року, протокол № 1

Завідувач кафедри, доцент

М.П. Тишковець

© _____, 2016 рік

© _____, 2017 рік

Тернопіль
2016

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	
Кількість кредитів – 3	Галузь знань: 22 «Охорона здоров'я»	Нормативна	
	Спеціальність: 222 «Медицина»	Рік підготовки	
Загальна кількість годин – 90		1-й	
	Семестр		
	Освітньо-кваліфікаційний рівень: магістр	I-й	
		Лекції	
		-.	
		Практичні	
		30 год.	
		Самостійна робота	
		60 год.	
		Вид контролю	
		Диф. залік	

2. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА І СТРУКТУРА ДИСЦИПЛІНИ

Робочу програму складено відповідно до програми навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» для студентів вищих медичних навчальних закладів України III – IV рівнів акредитації для спеціальностей 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія», 7.12010003 «Медико-профілактична справа», 7.12010005 «Стоматологія» напрямку підготовки спеціалістів 1201 «Медицина» відповідно до освітньо-кваліфікаційних характеристик (ОКХ), освітньо-професійних програм (ОПП) і галузевих стандартів, затверджених наказом МОН України від 16.04.2003 р. № 239; згідно з формою № Н-3.03, передбаченою наказом МОН України від 05.06.2013 р. № 683 «Про затвердження форм документів з підготовки кадрів у вищих навчальних закладах I – IV рівнів акредитації». Обсяг навчального навантаження з дисципліни скориговано за навчальним планом підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня «Магістр», відповідних кваліфікацій та спеціальностей у вищих навчальних закладах МОЗ України з урахуванням стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня підготовки здобувачів вищої освіти, примірних навчальних планів і робочих навчальних планів, обговорених і затверджених на засіданні Вченої Ради ДВНЗ «Тернопільський державний медичний університет імені І.Я.Горбачевського МОЗ України» 31.05.2016, протокол № 18 та введених в дію наказом ректора по університету № 225 від 01.06 2016 р.

«Українська мова (за професійним спрямуванням)» як навчальна дисципліна:

а) ґрунтується на отриманих під час навчання у середній загальноосвітній школі базових знаннях із сучасної української літературної мови й інтегрується з дисциплінами українознавчого спрямування та з іншими дисциплінами на рівні використання фахової нормативної лексики (медичної термінології);

б) закладає основи фахової мови медика, з перспективою використання здобутих знань у професійній діяльності;

в) продовжує формувати мовну компетенцію, комунікативні навички майбутніх спеціалістів та сприяє становленню національно свідомої особистості.

Вивчення курсу здійснюється впродовж одного семестру 1-го року навчання.

3. МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета навчальної дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» впливає із цілей освітньої-професійної програми підготовки випускників вищого медичного навчального закладу та визначається змістом тих системних знань та умінь, котрими повинен оволодіти лікар-спеціаліст.

Перелік компетентностей випускника

Інтегральна компетентність	Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.
Загальні компетентності	<ol style="list-style-type: none">1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.5. Здатність приймати обґрунтовані рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії.6. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою.7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.8. Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків.9. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<ol style="list-style-type: none">1. Навички опитування пацієнта.2. Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів.3. Здатність до ведення медичної документації.

Таблиця 1

Матриця відповідності визначених Стандартом компетентностей дескрипторам НРК

№	Класифікація компетентностей за НРК	Знання	Уміння	Комунікація	Автономія та відповідальність
1	2	3	4	5	6
Інтегральна компетентність					
Здатність розв'язувати типові та складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у професійній діяльності у галузі охорони здоров'я, або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог.					
Загальні компетентності					
1.	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу, здатність вчитися і бути сучасно навченим.	Знати способи аналізу, синтезу та подальшого сучасного навчання	Вміти проводити аналіз інформації, приймати обґрунтовані рішення, вміти придбати сучасні знання	Встановлювати відповідні зв'язки для досягнення цілей.	Нести відповідальність за своєчасне набуття сучасних знань.
2	Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях	Мати спеціалізовані концептуальні знання, набуті у процесі навчання.	Вміти розв'язувати складні задачі і проблеми, які виникають у професійній діяльності.	Зрозуміле і недвозначне донесення власних висновків, знань та пояснень, що їх обґрунтовують до фахівців та нефаківців.	Відповідати за прийняття рішень у складних умовах
3.	Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності	Мати глибокі знання із структури професійної діяльності.	Вміти здійснювати професійну діяльність, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Здатність ефективно формувати комунікаційну стратегію у професійній діяльності	Нести відповідальність за професійний розвиток, здатність до подальшого професійного навчання з високим рівнем автономності.
4	Здатність до адаптації	Знати види та способи	Вміти застосувати засоби	Встановлювати відповідні	Нести відповідальність

	та дії в новій ситуації.	адаптації, принципи дії в новій ситуації	саморегуляції, вміння пристосовуватися до нових ситуацій (обставин) життя та діяльності.	зв'язки для досягнення результату.	своєчасне використання методів саморегуляції.
5.	Здатність приймати обґрунтоване рішення; працювати в команді; навички міжособистісної взаємодії	Знати тактики та стратегії спілкування, закони та способи комунікативної поведінки	Вміння приймати обґрунтоване рішення, обирати способи та стратегії спілкування для забезпечення ефективної командної роботи	Використовувати стратегії спілкування та навички міжособистісної взаємодії	Нести відповідальність за вибір та тактику способу комунікації
6	Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово; здатність спілкуватись іноземною мовою	Мати досконалі знання державної мови та базові знання іноземної мови	Вміння застосовувати знання державної мови, як усно так і письмово, вміння спілкуватись іноземною мовою.	Використовувати при фаховому та діловому спілкуванні та при підготовці документів державну мову. Використовувати іноземну мову у професійній діяльності	Нести відповідальність за вільне володіння державною мовою, за розвиток професійних знань.
7	Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій	Мати глибокі знання в галузі інформаційних і комунікаційних технологій, що застосовуються у професійній діяльності	Вміння використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній галузі, що потребує оновлення та інтеграції знань.	Використовувати інформаційні та комунікаційні технології у професійній діяльності	Нести відповідальність за розвиток професійних знань та умінь.
8.	Визначеність і наполегливість щодо поставлених завдань і взятих обов'язків	Знати обов'язки та шляхи виконання поставлених завдань	Вміння визначити мету та завдання бути наполегливим та сумлінним при виконання обов'язків	Встановлювати міжособистісні зв'язки для ефективного виконання завдань та обов'язків	Відповідати за якісне виконання поставлених завдань
9	Здатність діяти соціально відповідально та свідомо	Знати свої соціальні та громадські права та обов'язки	Формувати свою громадянську свідомість, вміння діяти відповідно до неї	Здатність донести свою громадську та соціальну позицію	Відповідати за свою громадянську позицію та діяльність
10.	Прагнення до збереження	Знати проблеми збереження навколишнього середовища	Вміння формувати вимоги до себе та оточуючих	Вносити пропозиції відповідним органам та	Нести відповідальність щодо виконання заходів

	навколишнього середовища.	та шляхи його збереження	щодо збереження навколишнього середовища	установам щодо заходів до збереження та охороні навколишнього середовища	збереження навколишнього середовища в рамках своєї компетенції.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності					
1.	Навички опитування пацієнта	Мати спеціалізовані знання про людину, її органи та системи, знати методики та стандартні схеми опитування та фізикального обстеження пацієнта. Знати методики оцінювання стану внутрішньоутробного розвитку плоду. Знати етапи та методи обстеження психомоторного та фізичного розвитку дитини	Вміти провести бесіду з пацієнтом (у т.ч з дитиною), на підставі алгоритмів та стандартів, використовуючи стандартні методики провести фізикальне обстеження пацієнта. Вміти обстежити психомоторний та фізичний розвиток дитини Вміти оцінити стан здоров'я людини (у т.ч. дитини).	Вносити інформацію про стан здоров'я людини, дитини або внутрішньоутробного розвитку плоду до відповідної медичної документації	Нести відповідальність за якісний збір отриманої інформації на підставі співбесіди, опитування, огляду, пальпації, перкусії органів та систем та за своєчасне оцінювання стану: здоров'я людини, психомоторного та фізичного розвитку дитини та внутрішньоутробного розвитку плоду та заприйняття відповідних заходів
2.	Здатність до проведення санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів	Знати систему санітарно-гігієнічних та профілактичних заходів серед закріпленого контингенту населення. Знати принципи організації диспансеризації різних груп населення: здорових людей, що підлягають диспансерному нагляду (новонароджені, діти, підлітки, вагітні, представники професій що мають проходити	Вміти формувати групи населення для проведення їх диспансеризації. Вміти скласти план диспансеризації різних груп. Мати навички щодо організації диспансеризації відповідних контингентів. Мати навички аналізу стану здоров'я груп населення за результатами диспансеризації та	На підставі результатів диспансеризації та аналізу стану здоров'я населення, стану виробничого та навколишнього середовища знати принципи подання аналітичної інформації до місцевих органів управління та охорони здоров'я; керівників промислових підприємств, щодо проведення заходів ліквідації шкідливого впливу на здоров'я	Нести відповідальність за своєчасне та якісне проведення заходів з оцінки стану здоров'я населення, оздоровлення та покращення здоров'я певних контингентів, поліпшення навколишнього середовища, пропаганди здорового способу життя, первинну профілактику захворювань та травм.

		<p>обов'язковий диспансерний огляд) та групи хворих; Знати показники оцінки організації та ефективності диспансеризації. Знати методичні підходи для оцінки стану навколишнього середовища та наявності чинників, які впливають на стан здоров'я населення в даних умовах. Знати принципи організації раціонального харчування, водопостачання, режиму діяльності та відпочинку, формування сприятливого виробничого середовища, первинної профілактики захворювань і травм; принципи і методів пропаганди здорового способу життя</p>	<p>розробки медичних та профілактичних заходів. Мати навички щодо складання аналітичної довідки про стан здоров'я населення в залежності від чинників виробничого та навколишнього середовища. Вміти організувати пропаганду здорового способу життя, первинної профілактики захворювань та травм населення.</p>	<p>населення. Використовувати місцеву пресу для публікацій щодо заходів з питань укріплення здоров'я та поліпшення навколишнього середовища, використовувати радіо, телебачення, лекції та співбесіди.</p>	
3.	Здатність до ведення медичної документації	Знати систему офіційного документообігу в професійній роботі лікаря, включаючи сучасні комп'ютерні інформаційні технології	Вміти визначати джерело та місце знаходження потрібної інформації в залежності від її типу; Вміти оброблять інформацію та проводити аналіз отриманої інформації	Отримувати необхідну інформацію з визначеного джерела та на підставі її аналізу формувати відповідні висновки	Нести відповідальність за повноту та якість аналізу інформації та висновків на підставі її аналізу.

Результати вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» студенти:

Отримали теоретичне підґрунтя за основними розділами української мови (за професійним спрямуванням), які необхідні у фаховій діяльності медичного працівника.

Досягли необхідних стандартів знань та умінь, які надають їм можливість продовжити навчання за дисциплінами, які невід’ємно пов’язані із українською мовою (за професійним спрямуванням).

Засвоїли:

- основи культури мовлення;
- правила спілкування з учасниками виробничих процесів, використовуючи унормовані принципи професійного спілкування на рівні сучасної літературної української мови;
- синтаксичні норми сучасної української мови у професійному та діловому усному та писемному спілкуванні;
- стилістичну структуру мови;
- основні правила користування словниками;
- мовні особливості наукового та офіційно-ділового стилів;
- класифікацію української термінології;
- основні принципи та моделі словотворення медичних термінів українською мовою;
- правила складання найпоширеніших видів ділових паперів.

У результаті вивчення дисципліни «Українська мова (за професійним спрямуванням)» студент оволодіти навичками:

- виявлення специфіки функціонування усної і писемної форми ділової мови відповідно до фаху;
- застосування лексико-граматичні категорії сучасної української літературної мови для вироблення оптимальної мовної поведінки в професійній сфері;
- оволодіння термінологічною лексикою, навичками роботи з вузькоспеціалізованими словниками;
- аналізу доцільності використання лексичних, морфологічних, синтаксичних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів.
- використання усних та писемних норм мовного етикету в професійній діяльності фармацевта;
- вільного володіння лексикою і термінологією своєї спеціальності;
- редагування та аналізу фахових текстів відповідно до норм сучасної літературної української мови;
- уникання порушень стилістичних норм при складанні ділових та фахових текстів;
- розрізнення термінів і номенклатурних назв;
- використання усталених мовних конструкцій офіційно-ділового стилю при складанні тексту документа;
- використання слів іншомовного походження та добору до них українських відповідників при складанні фахової документації;
- укладання основних адміністративно-канцелярських та медичних документів, а також редагування перекладних текстів.

Схвалено на засіданні кафедри української мови
„29” серпня 2016 року, протокол № 1

Завідувач кафедри, доцент

М.П.Тишковець

4. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма дисципліни структурована на один розділ:

Розділ I. Лексико-граматичні та правописні особливості медичної професійної мови. Стильові особливості ділового та професійного спілкування. Культура публічного виступу.

Видами навчальних занять згідно з навчальним планом є:

- практичні заняття;
- самостійна робота студентів (СРС);
- консультації.

Практичні заняття передбачають детальний розгляд студентами окремих теоретичних положень навчальної дисципліни з викладачем і формування вміння та навичок їх практичного застосування шляхом індивідуального виконання студентом лінгвістичних завдань.

Самостійна робота студентів передбачає оволодіння студентом навчальним матеріалом, а саме самостійне опрацювання окремих тем навчальної дисципліни у час, вільний від обов'язкових навчальних занять, а також передбачає підготовку до усіх видів контролю. Навчальний матеріал дисципліни, передбачений робочим навчальним планом для засвоєння студентом у процесі самостійної роботи, виноситься на підсумковий контроль поряд з навчальним матеріалом, який опрацьовувався при проведенні аудиторних занять.

Консультації (індивідуальні або групові) проводяться з метою допомоги студентам розібратись та роз'яснити складні для самостійного осмислення питання, вирішити складні проблеми, які виникли при самостійному опрацюванні навчального матеріалу при підготовці до практичного заняття, підсумкового заняття або перед іспитом.

При вивченні дисципліни використовують адекватні методи навчання.

За джерелами знань використовують методи навчання: словесні – розповідь, пояснення, лекція, інструктаж; наочні – демонстрація, ілюстрація; практичні – практична робота, вирішення задачі. За характером логіки пізнання використовуються методи: аналітичний, синтетичний, аналітико-синтетичний, індуктивний, дедуктивний. За рівнем самостійної розумової діяльності використовуються методи: проблемний, частково-пошуковий, дослідницький.

5. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Розділ I. Лексико-граматичні та правописні особливості медичної професійної мови. Стильові особливості ділового та професійного спілкування. Культура публічного виступу.

Конкретні цілі:

- застосовувати лексико-граматичні категорії сучасної української літературної мови для вироблення оптимальної мовної поведінки в професійній сфері;
- оволодіти термінологічною лексикою, навичками роботи з вузькоспеціалізованими словниками;
- аналізувати доцільність використання лексичних, морфологічних, синтаксичних мовних засобів відповідно до комунікативних намірів.
- опанувати усні та писемні норми мовленнєвого етикету в професійній діяльності лікаря;
- теоретично та практично засвоїти жанрові особливості публічного виступу;
- навчитись диференціювати функціональні стилі сучасної української літературної мови загалом та ознайомитись з дистинктивними ознаками наукового медичного тексту;
- оволодіти навичками укладання основних адміністративно-канцелярських та медичних документів, а також редагування перекладних текстів.

Тема 1. Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування

Мова як суспільне явище. Мова і мовне спілкування в житті суспільства. Функції мови. Літературна мова. Мова професійного спілкування як функціональний різновид сучасної української літературної мови.

Тема 2. Українська мова: історія і сучасність

Форми існування української національної мови: літературна мова, діалектна мова, мова фольклору, просторіччя.

Українська мова серед інших мов світу.

Походження і розвиток української мови.

Тема 3. Мовна норма. Орфоепічні норми, норми наголосу.

Поняття про культуру мови. Класифікація мовних норм. Літературна норма. Стійкі і нестійкі літературні норми.

Орфоепічні норми. Особливості вимови голосних і приголосних звуків української мови. Засоби милозвучності української мови.

Норми наголошування. Характеристика наголосу в українській мові. Наголошення медичних термінів.

Тема 4. Лексичний аспект медичної професійної мови. Фразеологізовані одиниці у фаховій мові.

Поняття про лексику, лексикологію та фразеологію. Слово, його лексичне значення. Принципи класифікації фразеологізмів.

Лексика сучасної української мови за її походженням та сферою вживання.

Мовні кліше, складені найменування, штампи як фразеологічні вислови номінативного типу.

Особливості використання лексичних одиниць у мові медичних працівників.

Тема 5. Термінологія у професійному спілкуванні. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української медичної термінології

Поняття про термінознавство, термінологію, терміносистему, термін. Джерела збагачення термінологічної системи мови.

Загальнонаукова, міжгалузева й вузькоспеціалізована термінологія. Медичні терміни, професіоналізми та медичний жаргон.

Поняття «номенклатура»; номени (номенклатурні одиниці) як різновид термінів.

Культура терміновживання. Особливості використання термінів-синонімів. Терміни в різних стилях мови.

Сучасний стан і проблеми української медичної термінології.

Тема 6. Словники в професійному спілкуванні. Типи словників, їх функція та роль у підвищенні мовної культури

Поняття про лексикографію. Енциклопедичні й лінгвістичні словники. Медичні словники та довідники.

Медична професійна мова в історії української літературної мови та українського словникарства.

Сучасна кодифікаційна практика. Організація ресурсів національної словникової бази. Український електронний словник.

Роль словників у підвищенні мовної культури медичних працівників.

Типові помилки слововживання у мовленні лікарів. Труднощі вибору слова в різних ситуаціях спілкування.

Тема 7. Морфологічний аспект медичної професійної мови

Поняття про морфологію, морфологічні норми.

Частини мови як основні морфологічні одиниці, принципи їх класифікації. Морфологічні категорії та синтаксичні властивості самостійних частин мови.

Специфіка використання граматичних форм самостійних частин мови в текстах документів.

Складні випадки визначення роду та відмінювання іменників.

Творення ступенів порівняння прикметників.

Специфіка відмінювання й сполучуваності числівників.

Особливості вживання дієприкметникових форм на *-учий*, *-ючий*, віддієслівних прикметників на *-льний* у медичній професійній мові.

Відмінювання прізвищ, імен та по батькові.

Особливості використання службових частин мови в текстах документів.

Тема 8. Синтаксичний аспект медичної професійної мови

Поняття про синтаксис. Типи синтаксичних одиниць. Головні та другорядні члени речення. Принципи класифікації речень.

Складні випадки координації присудка з підметом; керування та узгодження у словосполученнях. Варіанти порушень синтаксичних норм.

Особливості побудови простих речень.

Типові огріхи, пов'язані з побудовою складних речень.

Синтаксичні особливості текстів ділових паперів.

Тема 9. Особливості українського мовного етикету. Комунікативні якості культури мови. Мовний етикет лікаря.

Культура мови, якості, що її характеризують.

Мовний етикет, його історія, структура, види, призначення.

Український мовний етикет як виразник етнічної самобутності, модель універсальної мовної діяльності народу.

Особливості етикету офіційно-ділового та наукового спілкування.

Культура мови медичних працівників як невід'ємна частина лікарської деонтології. Ятрогенний вплив слова.

Особливості спілкування медичних працівників у різних мовних ситуаціях.

Тема 10. Публічний виступ та його жанри

Історія та теорія ораторського мистецтва.

Публічний виступ як жанровий різновид ораторського мистецтва. Культура сприймання публічного виступу.

Доповідь, промова, лекція, повідомлення як жанри публічного виступу.

Презентація як різновид публічної мови.

Візитна картка. Правила оформлення візитної картки.

Тема 11. Стилiстичний аспект медичної професійної мови.

Поняття про функціональні стилі сучасної української мови. Типологія стилів (призначення, характерні ознаки, жанрові різновиди).

Взаємодія функціональних стилів сучасної української мови у сфері фахового мовлення.

Поняття «спеціальна мова», «професійна мова», «професійне спілкування». Сучасна українська літературна мова як основа спеціальної мови.

Різновиди медичної професійної мови: мова медицини (медична наукова мова), медична розмовна мова, медична ділова мова, мова медичної реклами.

Тема 12. Науковий стиль у фаховій мові. Структура та види наукового тексту

Науковий стиль: ключові ознаки, мовні засоби, підстилі та жанри, функціональне призначення.

Структура і види наукового тексту.

Форми запису готового тексту (першоджерела). Виписки, план, тези. Особливості конспектування. Реферат як форма опрацювання наукової літератури. Анотація і реферат-резюме.

Тези. Стаття. Оформлення наукового тексту, цитат, посилань, бібліографії. Рецензія і відгук.

Правила скорочення в наукових і ділових текстах. Технічні правила переносу.

Тема 13. Культура писемної ділової мови: загальна характеристика.

Поняття про документ, документацію, документування, діловодство. Класифікація документів.

Національний стандарт України. Формуляр і бланк управлінського документа.

Загальні вимоги до змісту та оформлення реквізитів.

Оформлення сторінки документа.

Вимоги до тексту документа. Поняття рубрикації тексту.

Тема 14. Вимоги до складання й оформлення адміністративно-канцелярських документів

Види особистих офіційних документів. Заява, види заяв. Доручення. Розписка. Скарга.

Види документів з кадрово-контракткових питань. Автобіографія. Резюме. Характеристика. Рекомендаційний лист. Трудовий договір. Контракт. Трудова угода.

Призначення організаційно-розпорядчих документів. Їх види та групи. Інструкції, статuti, положення, правила, вказівки, розпорядження. Наказ: призначення, реквізити, структура тексту, види.

Призначення, особливості, види довідково-інформаційних документів. Довідка. Службова записка (довідна, пояснювальна). Звіт. Протокол, витяг з протоколу. Запрошення, оголошення, повідомлення. Ділові листи. Телеграма, телефонограма, факс.

Тема 15. Професійна документація медичних працівників. Особливості її складання та оформлення.

Діловодство у медичних закладах. Основні вимоги до оформлення документації.

Типи медичної документації. Особливості її складання й оформлення.

Медичні документи стаціонару.

Медична документація поліклініки.

Медична документація відділення.

Стандартизація медичної документації. Культура її оформлення та читання.

6. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Розділ І. Лексико-граматичні та правописні особливості медичної професійної мови. Стильові особливості ділового та професійного спілкування. Культура публічного виступу.

№ з.п.	Тема	Лекції	Практичні заняття	СРС	Індивідуальна РС	
1.	Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування.	–	2	4		
2.	Українська мова: історія і сучасність.	–	2	2		
3.	Мовна норма. Орфоепічні норми, норми наголосу.	–	2	2		
4.	Лексичний аспект медичної професійної мови. Фразеологізовані одиниці у фаховій мові.	–	2	4		
5.	Термінологія у професійному спілкуванні. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української медичної термінології.	–	2	4		
6.	Словники в професійному спілкуванні. Типи словників, їх функція та роль у підвищенні мовної культури.	–	2	4		
7.	Морфологічний аспект медичної професійної мови.	–	2	6		
8.	Синтаксичний аспект медичної професійної мови.	–	2	4		
9.	Особливості українського мовного етикету. Комунікативні якості культури мови. Мовний етикет лікаря.	–	2	4		
10.	Публічний виступ та його жанри.	–	2	4		
11.	Стилістичний аспект медичної професійної мови.	–	2	4		
12.	Науковий стиль у фаховій мові. Структура та види наукового тексту.	–	2	4		
13.	Культура писемної ділової мови: загальна характеристика.	–	2	4		
14.	Вимоги до складання й оформлення адміністративно-канцелярських документів.	–	2	4		
15.	Професійна документація медичних працівників. Особливості її складання та оформлення.	–	2	2		
16.	Підготовка до підсумкового контролю.	–	–	4		
УСЬОГО ГОДИН – 90				30	60	

7. ТЕМИ ЛЕКЦІЙНИХ ЗАНЯТЬ – не передбачено

8. ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

Номер практичного заняття	Тема практичного заняття	К-сть годин
1.	Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування.	2
2.	Українська мова: історія і сучасність.	2
3.	Мовна норма. Орфоепічні норми, норми наголосу.	2
4.	Лексичний аспект медичної професійної мови. Фразеологізовані одиниці у фаховій мові.	2
5.	Термінологія у професійному спілкуванні. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української медичної термінології.	2
6.	Словники в професійному спілкуванні. Типи словників, їх функція та роль у підвищенні мовної культури.	2
7.	Морфологічний аспект медичної професійної мови.	2
8.	Синтаксичний аспект медичної професійної мови.	2
9.	Особливості українського мовного етикету. Комунікативні якості культури мови. Мовний етикет лікаря.	2
10.	Публічний виступ та його жанри.	2
11.	Стилістичний аспект медичної професійної мови.	2
12.	Науковий стиль у фаховій мові. Структура та види наукового тексту.	2
13.	Культура писемної ділової мови: загальна характеристика.	2
14.	Вимоги до складання й оформлення адміністративно-канцелярських документів.	2
15.	Професійна документація медичних працівників. Особливості її складання та оформлення.	2
РАЗОМ:		30

9. САМОСТІЙНА РОБОТА

№ з.п.	Тема	Кількість годин	Вид контролю
1.	Сучасна українська мова як засіб професійного спілкування.	4	Поточний
2.	Українська мова: історія і сучасність.	2	Поточний
3.	Мовна норма. Орфоепічні норми, норми наголосу.	2	Поточний
4.	Лексичний аспект медичної професійної мови. Фразеологізовані одиниці у фаховій мові.	4	Поточний
5.	Термінологія у професійному спілкуванні. Лексико-семантичні відношення в науковій термінології. Особливості української медичної термінології.	4	Поточний
6.	Словники в професійному спілкуванні. Типи словників, їх функція та роль у підвищенні мовної культури.	4	Поточний
7.	Морфологічний аспект медичної професійної мови.	6	Поточний
8.	Синтаксичний аспект медичної професійної мови.	4	Поточний
9.	Особливості українського мовного етикету. Комунікативні якості культури мови. Мовний етикет лікаря.	4	Поточний
10.	Публічний виступ та його жанри.	4	Поточний
11.	Стилістичний аспект медичної професійної мови.	4	Поточний
12.	Науковий стиль у фаховій мові. Структура та види наукового тексту.	4	Поточний
13.	Культура писемної ділової мови: загальна характеристика.	4	Поточний
14.	Вимоги до складання й оформлення адміністративно-канцелярських документів.	4	Поточний
15.	Професійна документація медичних працівників. Особливості її складання та оформлення.	2	Поточний
16.	Підготовка до підсумкового контролю.	4	Підсумковий
	Разом	60	
	Разом СРС з дисципліни, в тому числі	56	
	підготовка до підсумкового контролю.	4	

10. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ РОБІТ – не передбачено

11. ТЕМИ ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТЬ – не передбачено

12. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАНЯТТЯ – не передбачено

13. ПЕРЕЛІК ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК, ВНЕСЕНИХ У МАТРИКУЛИ – не передбачено

14. ПЕРЕЛІК ЗАВДАНЬ ДЛЯ ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТА (РС) – не передбачено

15. МЕТОДИ ТА ФОРМИ КОНТРОЛЮ

При оцінюванні студентів приділяється перевага стандартизованим методам контролю:

- тестування (усне, письмове, комп'ютерне);
- виконання лінгвістичних вправ та завдань;
- усне опитування;
- усна співбесіда.

Форми контролю:

Попередній (вхідний) контроль слугує засобом виявлення наявного рівня знань студентів для використання їх викладачем на практичному занятті як орієнтування у складності матеріалу. Проводиться з метою оцінки міцності знань та з метою визначення ступеня сприйняття нового навчального матеріалу.

Поточний контроль – контроль самостійної роботи студентів щодо вивчення навчальних матеріалів. Здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми з метою перевірити ступінь та якість засвоєння матеріалу, що вивчається. На всіх практичних заняттях застосовується об'єктивний контроль теоретичної підготовки та засвоєння практичних навичок із метою перевірки підготовленості студента до заняття. В процесі поточного контролю оцінюється самостійна робота студента щодо повноти виконання завдань, рівня засвоєння навчальних матеріалів, оволодіння практичними навичками аналітичної, дослідницької роботи та ін.

Підсумковий контроль здійснює контролюючу функцію, проводиться з метою оцінки результатів навчання на певному освітньо-кваліфікаційному рівні або на окремих його завершених етапах. Проводиться у формі заліку, диференційованого заліку або іспиту з метою встановлення змісту знань студентів за обсягом, якістю та глибиною, а також вміннями застосувати їх у практичній діяльності. Під час підсумкового контролю враховуються результати складання здачі усіх видів навчальної роботи згідно із структурою робочої програми.

ОЦІНЮВАННЯ УСПІШНОСТІ ПО ЗАВЕРШЕННЮ ВИВЧЕННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Оцінка з дисципліни визначається як сума кількості балів поточної успішності, що складає 60% загальної оцінки з дисципліни, та оцінки, отриманої на іспиті, що складає 40% загальної оцінки з дисципліни.

Максимальна кількість балів, яку студент може набрати при вивченні дисципліни становить 200 балів, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 120 балів, за екзаменаційний підсумковий контроль (іспит) – 80 балів.

Бали з дисципліни конвертуються у традиційну чотирибальну шкалу за абсолютними критеріями:

Оцінка за 200-бальною шкалою	Оцінка за 4-бальною шкалою
170-200 балів	5 – відмінно
140-179 балів	4 – добре
101-139 балів	3 – задовільно
100 балів і менше	2 – незадовільно

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ УСПІШНОСТІ

Оцінювання поточної успішності проводиться шляхом підрахунку середнього балу поточної успішності по завершенню вивчення дисципліни. При цьому заокруглення ОЦІНКИ

здійснюється за схемою: в діапазоні від 0 до 0,24 заокруглюється до меншої одиниці; в діапазоні від 0,25 до 0,74 заокруглюється до 0,5; в діапазоні від 0,75 до 0,99 заокруглюється до більшої одиниці.

Переведення оцінок за поточну успішність з 12-бальної шкали у 120-бальну шкалу здійснюється так:

Рейтингова 12-ти бальна шкала	Шкала оцінювання поточної успішності
4	66
4,5	69
5	72
5,5	75
6	78
6,5	81
7	84
7,5	87
8	90
8,5	93
9	96
9,5	99
10	102
10,5	105
11	108
11,5	111
12	114

Максимальна кількість балів, яку може набрати студент за поточну навчальну діяльність при вивченні дисципліни, становить 120 балів.

Схвалено на засіданні кафедри української мови
„29” серпня 2016 року, протокол № 1

Завідувач кафедри, доцент

М.П.Тишковець

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРАКТИЧНОГО (СЕМІНАРСЬКОГО) ЗАНЯТТЯ

Оцінювання поточної успішності проводиться за дванадцятибальною рейтинговою шкалою.

Оцінка за практичне заняття вважається позитивною, якщо вона становить 4,0 і більше балів. При цьому враховуються всі види робіт, передбачені методичною вказівкою для студентів при вивченні теми практичного заняття.

Оцінка “відмінно” (10 – 12 б.) виставляється за повний виклад теоретичного матеріалу, обґрунтування суджень, правильне визначення мовних явищ і вільне оперування мовознавчими термінами. Розкриття суті мовного явища, передбаченого практичним завданням, повинно бути вичерпним, аргументованим, свідчити про вміння застосовувати засвоєний теоретичний матеріал на практиці і демонструвати поєднання самостійних спостережень за мовними фактами з їх аналізом. Відповідь не повинна містити мовленнєвих помилок.

Оцінка “добре” (7 – 9 б.) виставляється за достатньо глибоку, аргументовану відповідь на питання, за знання термінології і здебільшого правильне розуміння аналізованих мовних явищ. При цьому допускаються окремі неточності у викладі теоретичного матеріалу та у вживанні термінів. Виконання практичного завдання повинно показати достатній рівень умінь використовувати теоретичні положення при вирішенні конкретних практичних завдань. Допускається не більше трьох помилок у виконанні практичного завдання.

Оцінка “задовільно” (4 – 6 б.) виставляється за відповідь, якщо студент виявляє знання і розуміння основних положень даної теоретичної теми, але допускає порушення логіки викладу думок, окремі фактичні помилки, неточності в аналізі мовних явищ та у тлумаченні термінів. Крім того, оцінка “задовільно” передбачає правильне виконання більшої частини практичних завдань.

Оцінка “незадовільно” (1 – 3 б.) виставляється тоді, коли висвітлено окремі фрагменти теми, що складають незначну частину теоретичного матеріалу, наявні неправильні формулювання, помилкова аргументація. Відповідь свідчить про невміння аналізувати мовні явища, про обмежений словниковий запас та низький рівень грамотності, а більша частина практичних завдань не виконана або виконана неправильно.

Схвалено на засіданні кафедри української мови
„29” серпня 2016 року, протокол № 1

Завідувач кафедри, доцент

М.П.Тишковець

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПИСЬМОВОГО ТЕСТОВОГО КОНТРОЛЮ

Оцінювання знань студентів і переведення результатів засвоєння отриманих знань здійснюється за наступною шкалою:

Кількість правильних відповідей при складанні тестових завдань у ННВ незалежного тестування знань студентів	Кількість балів, що виставляється студенту
1-24	Не склав
25, 26	38
27	39
28	40
29	41
30	42
31	43
32	44
33	45
34	46
35	47
36	48
37	49
38	50
39	51
40	52
41	53
42	54
43	55
44	56
45	57
46	58
47	59
48	60

Схвалено на засіданні кафедри української мови
„29” серпня 2016 року, протокол № 1

Завідувач кафедри, доцент

М.П.Тишковець

19. ПЕРЕЛІК НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна

1. Бабич Н.Д. Культура фахового мовлення : [навчальний посібник] / Н.Д. Бабич. – Чернівці : Книги–XXI, 2006. – 496 с.
2. Голод Р.Б. Українська мова (за професійним спрямуванням) : [навчальний посібник] / Р.Б. Голод, О.М. Мельничук, Л.І. Сілевич. – Івано-Франківськ : Видавництво ІФНМУ, 2013. – 212 с.
3. Золотухін Г.О. Фахова мова медика : [підручник] / Г.О. Золотухін, Н.П. Литвиненко, Н.В. Місник. – К. : Здоров'я, 2002. – 392 с.
4. Караман С.О. Українська мова за професійним спрямуванням : [навчальний посібник для ВНЗ] / С.О. Караман, О.А. Копусь, В.І. Тихоша. – К. : Літера ЛТД, 2013. – 544 с.
5. Кисіль Г.Г. Культура мовлення медика : [навчальний посібник] / Г.Г. Кисіль, В.Ф. Москаленко, В.З. Нетяженко, І.В. Мельник. – К. : Здоров'я, 2010. – 464 с.
6. Лісовий М.І. Культура професійного мовлення : [навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів] / М.І. Лісовий. – Вінниця : Нова книга, 2010. – 200 с.
7. Мацько Л.І., Кравець Л.В. Культура української фахової мови : [навчальний посібник] / Л.І. Мацько, Л.В. Кравець. – К. : ВЦ «Академія», 2007. – 360 с.
8. Українське ділове мовлення : [підручник]. – 2-ге вид. / Є.І. Світлична, А.А. Берестова, А.Є. Приймко та ін. – Х. : Золоті сторінки, 2002. – 320 с.
9. Український правопис : [стереотип. вид.] / НАН України, Інститут мовознавства ім. О.О. Потебні ; Інститут української мови. – К. : Наук. думка, 2004. – 240 с.
10. Шевчук С.В., Клименко І.В. Українська мова за професійним спрямуванням : [підручник, за програмою МОН]. – 4-те видання / С.В. Шевчук, І.В. Клименко. – К. : Алерта, 2014. – 696 с.
11. Шутак Л.Б., Навчук Г.В. Культура усного спілкування медичного працівника : [навчальний посібник для студентів вищих медичних навчальних закладів III – IV рівнів акредитації] / Л.Б. Шутак, Г.В. Навчук. – Чернівці : Видавництво БДМУ, 2014. – 177 с.
12. Юкало В.Я. Культура мови / В.Я. Юкало. – Тернопіль : Укрмедкнига, 1999. – 77 с.

Додаткова

1. Галузинська Л.І. Українська мова (за професійним спрямуванням) : [навчальний посібник] / Л.І. Галузинська, Н.В. Науменко, В.О. Колосюк. – К. : Знання, 2008. – 430 с.
2. Литвиненко Н.П., Місник Н.В. Українська медична термінологія у фаховій мові лікаря / Н.П. Литвиненко, Н.В. Місник. – К. : Книга плюс, 2001. – 176 с.
3. Мацюк З.О., Станкевич Н.І. Українська мова професійного спілкування : [навчальний посібник] / З.О. Мацюк, Н.І. Станкевич. – К. : Каравела, 2010. – 352 с.
4. Мацько Л.І. Стилїстика української мови : [підручник] / Л.І. Мацько, О.М. Сидоренко, О.М. Мацько. – К. : Вища школа, 2005. – 462 с.
5. Радевич-Винницький Я. Етикет і культура спілкування : [навчальний посібник] / Я. Радевич-Винницький. – К. : Знання, 2006. – 291 с.
6. Семенов О.М. Культура наукової української мови : [навчальний посібник] / О.М. Семенов. – К. : ВЦ «Академія», 2010. – 216 с.
7. Стахів М. Український комунікативний етикет : [навчальний посібник] / М. Стахів. – К. : Знання, 2008. – 245 с.
8. Тетарчук І.В., Дяків Т.Є. Українська мова за професійним спрямуванням : [навчальний посібник для підготовки до іспитів] / І.В. Тетарчук, Т.Є. Дяків. – К. : «Центр учбової літератури», 2014. – 186 с.
9. Ужченко В.Д., Ужченко Д.В. Фразеологія сучасної української мови : [навчальний посібник] / В.Д. Ужченко, Д.В. Ужченко. – К. : Знання, 2007. – 494 с.

10. Чмут Т.К., Чайка Г.Л. Етика ділового спілкування : [навчальний посібник] / Т.К. Чмут, Г.Л. Чайка. – 3-тє вид., стереотип. – К. : Вікар, 2003. – 223 с.
11. Шутак Л.Б. Культура професійного спілкування: контрольні вправи і тестові завдання : [навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів I – IV рівнів акредитації] / Л.Б. Шутак, А.В. Ткач, Г.В. Навчук. – Чернівці : Видавництво БДМУ, 2012. – 182 с.

Словники

1. Бацевич Ф.С. Словник термінів міжкультурної комунікації / Ф.С. Бацевич. – К. : Довіра, 2007. – 207 с.
2. Білоноженко В.М. Словник фразеологізмів української мови / В.М. Білоноженко. – К. : Наук. думка, 2008. – 1104 с.
3. Бурячок А.А. Словник синонімів української мови : В 2 т. / А.А. Бурячок, Г.М. Гнатюк, С.І. Головащук. – К. : Наук. думка, 2006. – Т.1. – 1040 с. ; Т.2. – 960 с.
4. Великий тлумачний словник сучасної української мови : [з дод. і допов.] / В.Т. Бусел. – К. – Ірпінь : ВТФ Перун, 2005. – 1728 с.
5. Вусик О.С. Словник синонімів української мови : [понад 2500 синонімічних гнізд] / О.С. Вусик. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. – 576 с.
6. Годована М. Словник-довідник назв осіб за видом діяльності / М.П. Годована. – К. : Наук. думка, 2009. – 176 с.
7. Литвиненко Н.П., Місник Н.В. Тлумачний словник медичних термінів : [рос., латин. та укр. мовами] / Н.П. Литвиненко, Н.В. Місник. – К. – Ірпінь : ВТФ Перун, 2010. – 848 с.
8. Нечай С. Російсько-український медичний словник з іншомовними назвами / С. Нечай. – К. : УЛТК, Фонд ТТ, 2002. – 592 с.
9. Новий словник іншомовних слів : [близько 40000 сл. і словосполучень] / Л.І. Шевченко, О.І. Ніка, О.І. Хом'як, А.А. Дем'янюк. – К. : АРІЙ, 2008. – 672 с.
10. Орфографічний словник українських медичних термінів / Л.І. Петрух, І.М. Головка, О.Я. Томашевська. – Львів : Видавництво ЛМІ ім. Д. Галицького, 1993. – 473 с.
11. Полюга Л.М. Словник українських морфем : [понад 45 000] / Л.М. Полюга. – К. : Довіра, 2009. – 554 с.
12. Чумак В.В. Український орфографічний словник : [близько 174 тис. слів] / В.В. Чумак, І.В. Шевченко, Л.Л. Шевченко, Г.М. Ярун; за ред. В.Г. Складенка. – К. : Довіра, 2008. – 997 с.

Інформаційні ресурси

1. www.novamova.com.ua
2. www.pereklad.kiev.ua
3. www.pravopys.net
4. www.r2u.org.ua
5. www.rozum.org.ua
6. www.litopys.org.ua
7. www.mova.info